

**„PROJEKT MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO OBEJMUJĄCEGO OBSZAR POŁOŻONY W
CZĘSTOCHOWIE, W DZIELNICY GRABÓWKA, W REJONIE
ULICY IKARA”**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Autor:
dr hab. Magdalena Matysik

Częstochowa 2022

1. WSTĘP	4
1.1. Przedmiot, cel oraz zakres merytoryczny i terytorialny prognozy	4
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	7
1.3. Metody opracowania	7
2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE I USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBEJMUJĄCEGO OBSZAR POŁOŻONY W CZĘSTOCHOWIE, W DZIELNICY GRABÓWKA, W REJONIE ULICY IKARA.....	9
2.1. Obszar opracowania i jego zagospodarowanie	9
2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych	10
3. ANALIZA I OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA	12
3.1. Istniejący stan środowiska, jego zasoby, odporność na degradację i zdolność do regeneracji, wynikający z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.....	12
3.1.1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza	12
3.1.2. Emisja hałasu.....	13
3.1.3. Wody powierzchniowe i podziemne	15
3.1.4. Powierzchnia terenu, gleby i kopaliny	16
3.1.5. Emisja pól elektromagnetycznych	16
3.1.6. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii.....	17
3.2. Prognozowany sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu oraz ich wpływ na poszczególne komponenty środowiska	17
3.2.1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza	17
3.2.2. Emisja hałasu.....	18
3.2.3. Wody powierzchniowe i podziemne	18
3.2.4. Powierzchnia ziemi, gleby i kopaliny	20
3.2.5. Emisja pól elektromagnetycznych	20
3.2.6. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii.....	20
3.3. Charakterystyka roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk, typów krajobrazu naturalnego i elementów przyrody nieożywionej na obszarze objętym projektem planu.....	21
3.3.1. Flora i roślinność rzeczywista.....	21
3.3.2. Fauna.....	21
3.3.3. Struktury ekologiczne.....	23
3.3.4. Krajobrazy naturalne	23
3.3.5. Elementy przyrody nieożywionej	23
3.5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji postanowień projektu planu	27
3.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu planu	30
4. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	32
4.1. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.	32
4.2. Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną	33

4.3. Oddziaływanie na ludzi	34
4.4. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	36
4.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne.	38
4.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.	39
4.7. Oddziaływanie na krajobraz.....	40
4.8. Oddziaływanie na klimat	40
4.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne.	40
4.10. Oddziaływanie na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.....	41
4.11. Oddziaływanie na dobra materialne.....	41
5. SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ METODY ICH MONITOROWANIA	41
5.1. Skutki dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych.....	42
6. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	42
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, KTÓRE MOGĄ BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU	43
8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	45
Źródła informacji	47
Wykaz map	48
Oświadczenie	49

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot, cel oraz zakres merytoryczny i terytorialny prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko „Projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony w Częstochowie, w dzielnicy Grabówka, w rejonie ulicy Ikara”. Celem prognozy jest określenie wpływu na środowisko ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego.

Pod względem merytorycznym opracowanie stanowi realizację zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 2373).

Sporządzona prognoza zawiera:

- a) informacje o zawartości i głównych celach projektu Planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami planistycznymi o znaczeniu lokalnym, regionalnym, krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym, lokalizacji obszarów objętych postanowieniami ww. projektu oraz obszarów, na które oddziaływać będą postanowienia ww. projektu,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy (wykorzystane dane literaturowe, publikowane i niepublikowane, wyniki badań terenowych, w tym wyniki sporządzonej inwentaryzacji przyrodniczej dotyczące obszaru objętego projektem Planu i terenów, na które oddziaływać będzie ww. projekt,
- e) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, tj.:
  - istniejący sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu oraz ich wpływ na:

- emisję zanieczyszczeń do powietrza,
  - emisję hałasu,
  - wody powierzchniowe i podziemne,
  - gleby,
  - kopaliny,
  - emitowanie pól elektromagnetycznych,
  - ryzyko wystąpienia poważnych awarii;
- prognozowany sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu oraz ich wpływ na:
- emisję zanieczyszczeń do powietrza,
  - emisję hałasu,
  - wody powierzchniowe i podziemne,
  - gleby,
  - kopaliny,
  - emitowanie pól elektromagnetycznych,
  - ryzyko wystąpienia poważnych awarii;
- wykaz roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, typów krajobrazu naturalnego i elementów przyrody nieożywionej stwierdzonych na obszarach objętych projektem Planu wraz z ich krótką charakterystyką,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem:
- istniejący sposób i stan zagospodarowania obszarów, na które oddziaływać będą postanowienia ww. projektu wraz z przedstawieniem tych informacji na załączniku mapowym, oraz skutki ich wpływu na środowisko, a w szczególności na:
- jakość powietrza atmosferycznego,
  - hałas,
  - odpady,
  - gospodarkę wodno-ściekową,
  - gleby;
- przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ znaczącego oddziaływania postanowień projektu planu na środowisko,
- wykaz gatunków roślin, grzybów, zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, typów krajobrazu naturalnego i elementów przyrody nieożywionej stwierdzonych na

obszarach, na które oddziaływać będą postanowienia ww. projektu wraz z ich krótką charakterystyką,

- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:
  - wykaz form ochrony przyrody występujących na obszarach objętych postanowieniami projektu planu: rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000 (wyznaczone i projektowane), obszary chronionego krajobrazu, gatunki roślin, zwierząt i grzybów objęte ochroną prawną na mocy ww. ustawy o ochronie przyrody, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody wraz z przedstawieniem tych informacji na załączniku mapowym;
- d) cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu, oraz sposoby, w jaki sposób te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Planu;
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko, Prognoza przedstawia także rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego...”.

Zakres terytorialny prognozy odpowiada zakresowi analizowanego projektu planu wraz z niezbędną strefą oddziaływań przedsięwzięć będących przedmiotem projektu planu.

Opracowanie składa się z części tekstowej i załącznika graficznego (mapa w skali 1:1000). Przyjęta skala mapy odpowiada skali rysunku planu.

Narzędziem wspomagającym prognozę jest wykonane w 2004 roku „Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Częstochowy” oraz „Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Częstochowy - opracowanie problemowe w zakresie struktury przyrodniczej miasta, 2013-2014”, które stanowią źródło informacji faktograficznej o środowisku, a w szczególności o tych jego cechach, które mają zasadniczy wpływ na rozwiązania proponowane w Planie.

Pozostałe źródła informacji do „Prognozy ...” to projekt Uchwały Rady Miasta Częstochowy w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony w Częstochowie, w dzielnicy Grabówka, w rejonie ulicy Ikara zawierający ustalenia tekstowe, publikacje naukowe, dane i opracowania instytucji regionalnych związanych z działalnością w zakresie środowiska oraz inne materiały publikowane i niepublikowane. Spis wykorzystanych źródeł informacji zamieszczono w końcowej części opracowania.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Podstawy formalno - prawne opracowania prognozy stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 2373);
- Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1973 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1098 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz.U. 2022 poz. 672);
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1326 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 2233 Prawo wodne);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 112);

a także ustanowiona na szczeblu międzynarodowym:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie skutków niektórych planów i programów dla środowiska (2001/42/WE).

Uwzględniono także liczne Rozporządzenia wykonawcze do ustaw oraz dokumenty szczebla regionalnego.

1.3. Metody opracowania

„Prognoza...” jest kameralnym opracowaniem autorskim, sporządzonym w oparciu o dostępne materiały, tj. publikacje, dokumenty, raporty i inne.

Przyjęta w niniejszym dokumencie metoda opracowania, podyktowana była następującymi przesłankami:

- ramowy zakres prognozy określony został ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- zakres opracowania jest określony charakterem ustaleń oraz skalą rysunku „projektu Planu”,

Za wiodące zasady sporządzenia dokumentu prognozy uznano:

- a) prognoza ma oceniać skutki wpływu ustaleń „projektu Planu” na środowisko, czyli określać pozytywny i negatywny wpływ wynikający z przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania oraz z określenia warunków zagospodarowania tych obszarów,
- b) ustalenia „projektu Planu” dotyczą środowiska przyrodniczego o zróżnicowanej wartości wraz z istniejącym zainwestowaniem i użytkowaniem, które na to środowisko oddziałuje negatywnie, stwarzając zagrożenia, lub pozytywnie, stanowiąc szansę dla istniejących zasobów środowiska,
- c) istota prognozy zawiera się w ocenie na ile ustalenia „projektu Planu” pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone lub zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu ustalenia projektu Planu mogą spotęgować istniejące zagrożenia, osłabić te zagrożenia lub stwarzać możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania jakości środowiska,
- d) prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń „projektu Planu”, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń „projektu Planu” na poszczególne komponenty środowiska, ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Przy ocenie projektu „Planu”, w kontekście przewidywanych zmian, uwzględniono również cele globalne ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego wynikające z polityki regionalnej i krajowej.

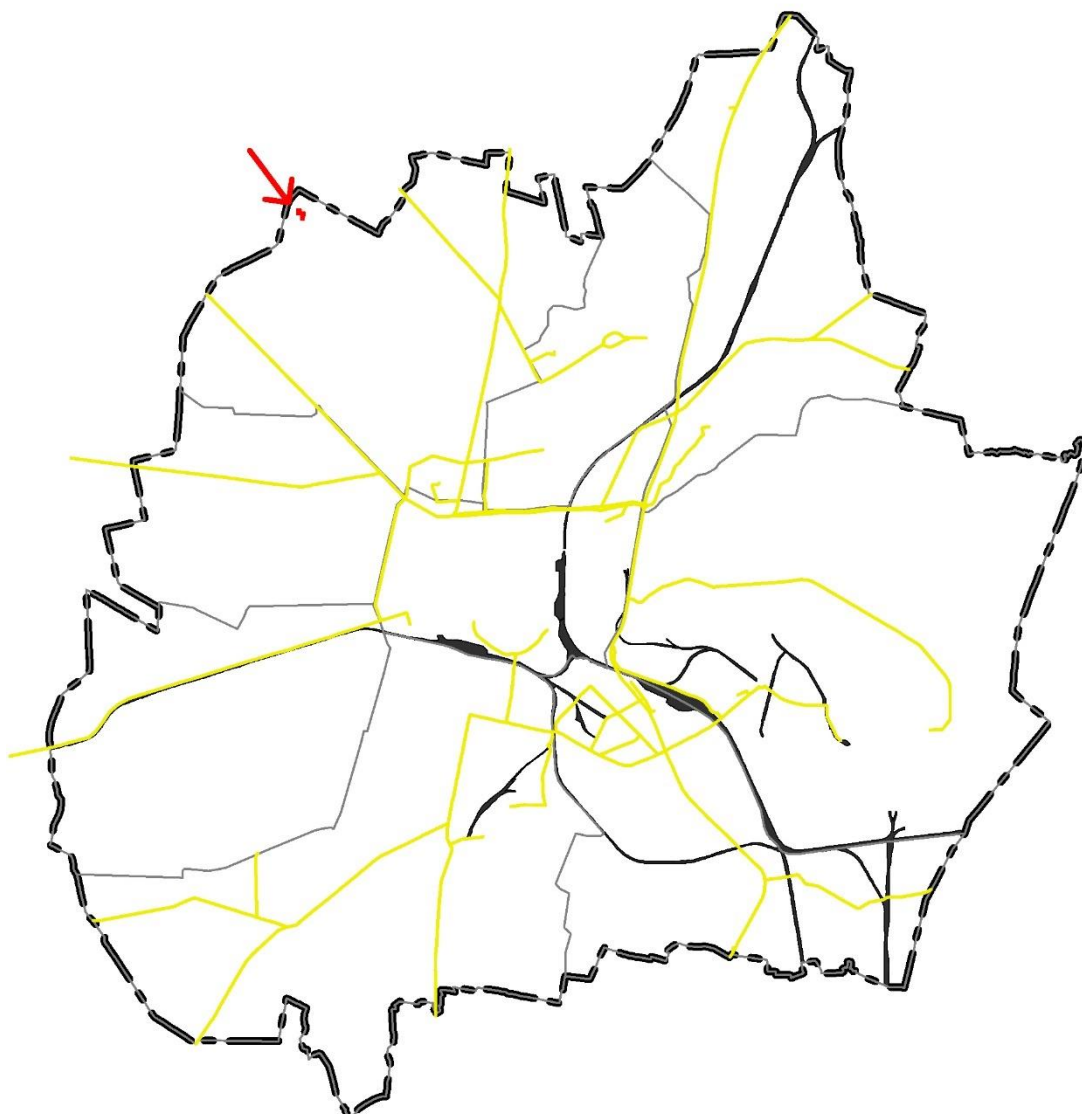
2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE I USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBEJMUJĄCEGO OBSZAR POŁOŻONY W CZĘSTOCHOWIE, W DZIELNICY GRABÓWKA, W REJONIE ULICY IKARA.

2.1. Obszar opracowania i jego zagospodarowanie

Pod względem administracyjnym obszar znajduje się w zachodniej części miasta Częstochowa. Teren opracowania jest położony w dzielnicy Grabówka.

Miasto Częstochowa zajmuje powierzchnię 159,7 km². Zamieszkuje w nim (GUS stan na 09.03.2022) 215 905 osób. W wewnętrznym podziale administracyjnym Częstochowy wyróżniono 20 dzielnic: Błeszno, Parkitka, Dźbów, Gnaszyn-Kawodrza, Grabówka, Kiedrzyn, Lisiniec, Mirów, Ostatni Grosz, Podjasnogórska, Północ, Raków, Stare Miasto, Stradom, Śródmieście Trzech Wieszców, Tysiąclecie, Wrzosowiak, Wyczerpy-Aniołów, Zawodzie-Dąbie.

Powierzchnia terenu opracowania wynosi 1,2 ha (0,012 km²), co stanowi 0,007% powierzchni całego miasta Częstochowa (rys. 1).

Rys.1. Lokalizacja obszaru objętego projektem planu na tle całego miasta Częstochowa.

Teren objęty granicą planu jest częściowo przekształcony i zabudowany (północna część obszaru). Zachodnią część obszaru stanowią łąki w dolinie rzeki Szarlejki. We wschodniej części terenu zlokalizowany jest niewielki las o powierzchni około 53 a. Teren objęty planem od wschodu przylega do drogi publicznej, ulicy Ikara.

2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych

Przedmiotem ustaleń „Projekt planu...” są tereny o następujących oznaczeniach:

1. MN,U – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
2. ZN,WS – teren doliny rzecznej,

3. KDZ – teren drogi publicznej zbiorczej.

Przeznaczeniem podstawowym terenu oznaczonego symbolem MN, U jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Przeznaczeniem dopuszczalnym są: zabudowa usługowa, urządzenia infrastruktury technicznej, obiekty małej architektury oraz tereny zieleni.

Dla terenu oznaczonego symbolem na rysunku planu symbolem ZN,WS przeznaczeniem podstawowym są: teren doliny rzecznej z wodami śródlądowymi płynącymi i stojącymi, tereny rolne, łąki, pastwiska, tereny leśne, zadrzewienia nadwodne. Przeznaczeniem dopuszczalnym są urządzenia wodne, w tym obiekty służące ochronie przeciwpowodziowej oraz urządzenia infrastruktury technicznej.

Przeznaczeniem podstawowym terenu KDZ jest teren drogi publicznej, przeznaczeniem dopuszczalnym – urządzenia infrastruktury technicznej.

Projekt planu nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Częstochowy przyjętego uchwałą Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r. Obszar ten został oznaczony symbolami: MNU – obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, zachodnia część obszaru – obszary w ciągach dolin oraz cenne pod względem przyrodniczo-krajobrazowym.

Projekt planu przewiduje rozszerzenie możliwości realizacji funkcji mieszkaniowo-usługowej na działkach zlokalizowanych w pasie przyulicznym, jako kontynuację zabudowy zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie. Parametry, wskaźniki i zasady zagospodarowania terenu ustalono analogicznie do wskaźników w obowiązującym planie miejscowym dla terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Celem opracowania projektu planu jest doprowadzenie do zgodności z dokumentem kierunkowym, jakim jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy, przyjęte uchwałą Nr 263.XX.2019 z dnia 21 listopada 2019r., zgodnie z którym część terenów zlokalizowanych w pasie wzdłuż ulicy Ikara dopuszczona jest dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami (MNU).

3. ANALIZA I OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA

3.1. Istniejący stan środowiska, jego zasoby, odporność na degradację i zdolność do regeneracji, wynikający z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.

Oceny stanu funkcjonowania środowiska, jego zasobów i odporności na degradację przeprowadzono w oparciu o uwarunkowania określone w opracowaniu ekofizjograficznym oraz dla przewidywanych kierunków zmian w sytuacji braku realizacji planu.

3.1.1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta pochodzą z kilku podstawowych grup źródeł: komunikacji (głównie transportu samochodowego), zakładów przemysłowych oraz niskiej emisji (lokalnych palenisk i kotłowni). W Częstochowie głównymi emitarami zanieczyszczeń do powietrza tj. benzo(a)piren, pyły zawieszone PM10 i PM2,5 mają źródła związane ze spalaniem paliw w indywidualnych systemach grzewczych w zabudowie mieszkaniowej i usługowej. Drugim, co do wielkości najbardziej negatywnie oddziałującym czynnikiem na stan jakości powietrza w mieście jest emisja ze źródeł komunikacyjnych. Największe zanieczyszczenia pochodzą z dróg krajowych nr 91 i 46. Na terenie Częstochowy zlokalizowane są też emitery punktowe odpowiedzialne za emisje zanieczyszczeń. W głównej mierze emisja pochodzi z zakładów przetwarzających surowce skalne, koksowni, hut oraz zakładów energetyki cieplnej.

Zestawienie emisji tlenków siarki i tlenków azotu [kg/rok] w strefie PL2404 miasto Częstochowa w roku 2021

rodzaj	Komunalno-bytowa	Transport drogowy	Punktowa	Inne	Suma emisji
Emisja SOx [kg/rok]	244 413	1 954	695 280	13	941 660
Emisja NOx [kg/rok]	146 195	978 705	1 745 150	27 939	2 897 988

Zestawienie emisji pyłów zawieszonych PM10, PM2,5, benzo(a)pirenu [kg/rok] w strefie PL2404 miasto Częstochowa w roku 2021

rodzaj	Komunalno-bytowa	Transport drogowy	Punktowa	Hałdy i wyrobiska	Inne	Suma emisji
Emisja PM10 [kg/rok]	561 074	56 745	185 181	11 006	13 854	827 861
Emisja PM2,5 [kg/rok]	550 549	43 802	104 718	2 641	1 324	703 034
Emisja B(a)P [kg/rok]	337,1	1,0	7,7	-	0,0	345,8

Roczna ocena jakości powietrza za rok 2021 (GIOŚ, 2022) kwalifikuje Częstochowę z punktu widzenia ochrony zdrowia do klasy C, ze względu na poziom stężeń pyłu zawieszzonego PM10, dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 - benzo(a)pirenu, pyłu zawieszzonego PM2,5. Ze względu na wyniki klasyfikacji stref dla dwutlenku siarki, benzenu, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu, tlenku węgla, ozonu, Częstochowę zalicza się do klasy A. Ze względu na ochronę roślin strefa ta nie została sklasyfikowana.

W porównaniu do 2020 roku, w 2021 roku klasa strefy miasto Częstochowa zmieniła się z klasy A1 na C1 ze względu na emisję pyłu zawieszzonego PM2,5.

3.1.2. Emisja hałasu

Według skali uciążliwości stosowanej w niektórych krajach Unii Europejskiej, na podstawie wyników obliczeń prowadzonych przez Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych (IETU) sytuację akustyczną w mieście należy określić jako złą do skrajnie złej. Zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z roku 1993 dla zabudowy mieszkaniowej wskazane jest dążenie do ograniczenia równoważnego poziomu dźwięku na zewnątrz budynku do wartości 55 dB w dzień i 45 dB w nocy. Jednocześnie zgodnie z zaleceniami WHO, dotyczącymi dokuczliwości, zakłóceń snu i rozmów, należy przyjąć, że przekroczenie granicy poziomów hałasu na zewnątrz budynku, równej 70 dB w porze dziennej i 60 dB w porze nocnej, stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2012 (Dz. U. z 2012 r., poz. 1109) określa dopuszczalne poziomy hałasu określone wskaźnikami hałasu LDWN, LN, LAeq D i LAeq N.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne dla: terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenów mieszkaniowo-usługowych oraz terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców wyrażono wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego oraz terenów mieszkaniowo-usługowych, gdzie dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB wynosi dla dróg: LDWN – 68, LN – 59. Dopuszczalny długookresowy poziom hałasu z pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu wynosi: LDWN – 55, LN – 45. W przypadku terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dopuszczalny poziom dźwięku A w dB wynosi dla dróg: LDWN – 64, LN – 59. Dopuszczalny długookresowy poziom hałasu z pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu dla tych terenów wynosi: LDWN – 50, LN – 40. Dla terenów w strefie śródmiejskiej dopuszczalny poziom dźwięku w dB wynosi dla dróg: LDWN – 70, LN – 65. Dopuszczalny długookresowy poziom hałasu z pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu dla tych terenów wynosi: LDWN – 55, LN – 45.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost potencjalnego zagrożenia hałasem komunikacyjnym, zwłaszcza z powodu wzrostu natężenia ruchu, w tym zwiększenia udziału transportu ciężkiego. Nasilił się również problem uciążliwości akustycznych związanych z funkcjonowaniem drobnej działalności usługowej, gdzie źródłem hałasu są np. urządzenia klimatyzacyjno-wentylacyjne zamontowane na budynkach handlowych i lokalach gastronomicznych.

Głównym źródłem hałasu na terenie objętym projektem planu jest ulica Ikara, przebiegająca wzdłuż wschodniej granicy obszaru objętego projektem planu.

Dodatkowym źródłem hałasu na analizowanym terenie może być również obiekt usługowo-handlowy zlokalizowany wzdłuż południowej granicy terenu objętego projektem planu.

3.1.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Teren opracowania znajduje się w zlewni Kocinki. Zachodnią granicę terenu stanowi rzeka Szarlejka, będąca prawostronnym dopływem Kocinki (prawostronny dopływ Liswarty).

Teren opracowania położony jest w obrębie JCWP RW6000161816899 Kocinka.

JCWP Kocinka monitorowana jest w miejscowości Trzebca, w roku 2020 była objęta monitoringiem operacyjnym. Charakteryzowała się 2 klasą elementów biologicznych, elementy fizykochemiczne (grupa 3.1 - 3.5), elementy fizykochemiczne - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne nie były oznaczane. Z elementów 4.2 Inne substancje zanieczyszczające (substancje priorytetowe) wpływające na stan chemiczny, przekroczenia klasy I stwierdzono dla fluorantenu i Benzo(a)pirenu, wskazuje to na zły stan chemiczny.

Zgodnie z klasyfikacją stanu ekologicznego w roku 2019 –JCWP Kocinka RW6000161816899 charakteryzuje się umiarkowanym stanem ekologicznym, stanem chemicznym poniżej dobrego. Ogólny stan JCWP wskazuje na zły stan wód.

Zgodnie z obowiązującym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967) celem środowiskowym dla RW6000161816899 Kocinka jest dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. Wyznaczony termin osiągnięcia celów środowiskowych to rok 2021.

Wody podziemne

Zasoby wód podziemnych, istotne z gospodarczego punktu widzenia, retencjonowane są w osadach tworzących jurajskie i czwartorzędowe piętro wodonośne. Czwartorzędowe piętro wodonośne tworzą utwory piaszczyste i piaszczysto-żwirowe, przede wszystkim wypełniające głębokie doliny kopalne. Jurajskie piętro wodonośne jest dwudzielne. Poziom niższy budują piaski i piaszkowce żelaziste warstw kościeliskich, poziom wyższy - wapienie keloweju i oksfordu.

Teren objęty projektem planu zlokalizowany jest w obrębie JCWPd PLGW600099. Charakteryzuje się ona dobrym stanem ilościowym, chemicznym, dobrym ogólnym stanem JCWPd.

Jurajskie warstwy wodonośne rejonu Częstochowy zaliczono do Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP): Częstochowa (W) GZWP nr 325 i Częstochowa (E) GZWP nr 326.

Teren opracowania znajduje się poza wyznaczonymi Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych.

Obszar planu w całości leży w granicach obszaru „A” terenu ochrony pośredniej strefy ochrony ujęcia wody „Wierzchowisko”.

3.1.4. Powierzchnia terenu, gleby i kopaliny

Degradacja powierzchni terenu może przejawiać się w postaci:

- występowania gruntów antropogenicznych,
- występowania antropogenicznych form terenowych,
- występowania składowisk surowców, składowisk i wylewisk odpadów oraz składowisk paliw.

Teren opracowania położony jest w obrębie terasy akumulacyjnej doliny rzecznej. Północno-zachodnia część terenu położona jest w dnie doliny rzecznej.

Na terenie objętym projektem planu nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz ustanowione obszary lub tereny górnicze; nie stwierdzono też występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

3.1.5. Emisja pól elektromagnetycznych

Na terenie opracowania nie ma linii energetycznych i stacji transformatorowych o napięciu znamionowym powyżej 110 kV, które stwarzają potencjalne źródło zagrożenia dla zdrowia.

Do oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zobowiązany jest Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, który ma prowadzić badania w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). Nie prowadzono monitoringu promieniowania oddziaływania pól elektromagnetycznych na terenie opracowania, stąd określenie ewentualnego zagrożenia nie jest możliwe. Pomiary promieniowania elektromagnetycznego prowadzone przez WIOŚ w 2017 w Częstochowie zlokalizowane były w Centrum przy ulicy Partyzantów, średnie natężenie pola elektrycznego wynosiło 0,029 V/m (jest to wartość na granicy oznaczalności). W roku 2018 pomiary promieniowania elektromagnetycznego wykonywane były w dzielnicy Błeszno, przy ul. 11 Listopada 28. Stwierdzone natężenie pola elektrycznego wynosiło 0,62 V/m. W roku 2019 pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych wykonywane były w dzielnicy Północ, przy ul. Baczyńskiego. Stwierdzone natężenie pola elektrycznego wynosiło 0,18 V/m (jest to wartość poniżej progu czułości sondy pomiarowej pola elektrycznego).

3.1.6. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na terenie objętym projektem planu nie ma zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska

Brak realizacji ustaleń planu spowoduje utrzymanie istniejącego stanu środowiska. Brak realizacji ustaleń projektu planu w zakresie ochrony: powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gruntu może negatywnie wpłynąć na środowisko.

Brak realizacji ustaleń planu spowoduje pogorszenie ładu przestrzennego poprzez nieprzestrzeganie zasad co do wymogów kształtowania zabudowy, a także lokalizacji zabudowy o funkcjach kolidujących z istniejącą stanem zainwestowania terenu. Brak realizacji ustaleń planu może powodować dalszą zabudowę doliny Szarlejki.

3.2. Prognozowany sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu oraz ich wpływ na poszczególne komponenty środowiska

3.2.1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza koncentruje się strefach zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej oraz wzdłuż istniejących szlaków komunikacyjnych.

W projekcie planu wprowadzono zapisy dotyczące ochrony powietrza i ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery:

- a) ograniczenie emisji zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem lub wentylacją budynków poprzez zasadę stosowania paliw ciekłych oraz energii ze źródeł odnawialnych, z dopuszczeniem innych rozwiązań technicznych, niepowodujących przekroczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska;
- b) w prowadzonej działalności usługowej stosowanie instalacji i technologii niskoemisyjnych, zapewniających ograniczenie emisji substancji wprowadzanych do powietrza, z uwzględnieniem ograniczeń lub zakazów wprowadzonych na podstawie przepisów z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska,

Powyższe zapisy projektu planu minimalizują ryzyko przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczenia powietrza.

3.2.2. Emisja hałasu

W rejonach występowania działalności usługowej może być obserwowany wzrost poziomu lub powstawanie nowych źródeł emisji hałasu.

Projekt planu wyklucza możliwość przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach zabudowy mieszkaniowej poprzez zakaz lokalizacji na terenach MN, U zabudowy związanej z prowadzeniem działalności wytwórczej i handlem hurtowym oraz usług powodujących konieczność obsługi przez samochody o masie całkowitej powyżej 3,5 t.

Ustalenia projektu planu nie spowodują oddziaływań skumulowanych w zakresie zwiększenia poziomu hałasu oraz minimalizują ryzyko przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu na terenie objętym projektem planu.

3.2.3. Wody powierzchniowe i podziemne

W rejonach nowych obiektów przeznaczonych na działalność usługową oraz produkcyjną powstaną dodatkowe miejsca wytwarzania ścieków. Poszerzenie terenów usługowych może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych, zwłaszcza w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej.

Na obszarze objętym projektem planu wprowadza się zapisy ograniczające możliwość zanieczyszczenia wód:

- Zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych.
- Składowania odpadów komunalnych i przemysłowych.
- Nakaz ujęcia i zagospodarowania ścieków do poziomów określonych przepisami z zakresu ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne.
- Nakaz uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem w sposób uniemożliwiający przedostanie się tych zanieczyszczeń do wód lub do ziemi.
- Przy prowadzeniu gospodarowania wodami, a w szczególności przy poborze wód i postępowaniu ze ściekami stosuje się odpowiednio do zakresu planowanej inwestycji wymagania wynikające z przepisów z zakresu Prawa wodnego oraz przepisów ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

- W zakresie ochrony wód regionu wodnego Warty wprowadza się nakaz uwzględnienia, stosownie do zakresu inwestycji, Rozporządzenia z dnia 2 kwietnia 2014 r. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 3 kwietnia 2014 r., poz. 1974) ze zmianą wprowadzoną Rozporządzeniem z dnia 17 lipca 2017r. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 19 lipca 2017 r., poz. 4337).
- W zakresie ochrony ujęcia wody podziemnej „Wierzchowisko” w granicach obszaru wymagane jest zachowanie regulacji wynikających z Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 3 grudnia 2009r. ws ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Wierzchowisko” (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 18 grudnia 2009r. Nr 227, poz. 4585) ze zmianą wprowadzoną Rozporządzeniem z dnia 4 czerwca 2013r. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu zmieniającym ww rozporządzenie (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 7 czerwca 2013 r., poz. 4127).

Zgodnie z ustaleniami projektu planu odprowadzenie ścieków komunalnych odbywać się będzie w oparciu o system zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków, w zakresie umożliwiającym odbiór i oczyszczenie ścieków z obszaru zainwestowania objętego planem i obszarów zlewni przynależnej do danej oczyszczalni ścieków. Dodatkowo projekt planu dopuszcza odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków.

Projekt planu dopuszcza zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach powierzchni biologicznie czynnej działki, zatrzymanie i wykorzystanie w granicach działki budowlanej.

Powyższe ustalenia projektu planu minimalizują ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

3.2.4. Powierzchnia ziemi, gleby i kopaliny

Analizowany teren charakteryzuje się mało zróżnicowanym ukształtowaniem. Nachylony jest w kierunku zachodnim. Na obszarze tym występują różne rodzaje warunków geologiczno-inżynierskich, w tym złe - w zachodniej części obszaru opracowania.

Na terenie objętym projektem planu nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz ustanowione obszary lub tereny górnicze; nie stwierdzono też występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

W projekcie planu dla ochrony gruntu ustala się zakaz: wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i wód, składowania odpadów komunalnych i przemysłowych, nakaz ujęcia i zagospodarowania ścieków, nakaz uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem.

W dolinie Szarlejki projekt planu zakazuje wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.

Powyższe ustalenia projektu planu minimalizują ryzyko negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i gleby.

3.2.5. Emisja pól elektromagnetycznych

Na terenie opracowania nie ma linii energetycznych i stacji transformatorowych o napięciu znamionowym powyżej 110 kV, które stwarzają potencjalne źródło zagrożenia dla zdrowia. W projekcie planu dopuszcza się możliwość służących obsłudze zabudowy na obszarze objętym planem, w granicach terenów dopuszczonych do realizacji urządzeń infrastruktury technicznej.

3.2.6. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na obszarze objętym projektem planu ustala się zakaz lokalizacji:

- Inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
- Stacji paliw gazu płynnego, baz transportowych, składów i magazynów oraz obiektów sprzedaży opału i materiałów budowlanych.

Powyższe ustalenia projektu planu minimalizują ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

3.3. Charakterystyka roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk, typów krajobrazu naturalnego i elementów przyrody nieożywionej na obszarze objętym projektem planu

3.3.1. Flora i roślinność rzeczywista

Na terenie opracowania nie występują obszary cenne przyrodniczo, w tym ustanowione: obszary NATURA 2000, rezerваты przyrody, parki narodowe lub krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody.

Teren objęty granicą planu jest częściowo zabudowany (północna część obszaru). Zachodnią część obszaru stanowią łąki w dolinie rzeki Szarlejki. We wschodniej części terenu zlokalizowany jest niewielki płat lasu o powierzchni około 53 a.

Jest to las pochodzenia wtórnego, powstały w wyniku nasadzeń i sukcesji wtórnej na siedliskach boru mieszanego. Reprezentuje bór mieszany świeży. Jest to las o funkcji gospodarczej. Dominującym gatunkiem jest sosna, brzoza oraz olcha. W podszycie występują jarzębina, brzoza, dąb, kruszyna, klon jawor. Zbiorowisko to jest ubogie pod względem florystycznym.

Zachodnia część obszaru położona jest w obrębie doliny rzeki Szarlejki. Na analizowanym terenie zajęta jest przez kompleks mozaikowo rozmieszczonych zbiorowisk łąkowych i szuwarowych (w obniżeniach). Aktualnie teren ten jest sukcesywnie zabudowywany oraz grodzony, pod względem przyrodniczym przedstawia się stosunkowo ubogo.

3.3.2. Fauna

O bogactwie faunistycznym każdego układu ekologicznego decyduje znaczne zróżnicowanie warunków hydrologicznych, topograficznych, glebowo-geologicznych i szaty roślinnej.

Jedną z najliczniej reprezentowanych grup są ptaki. W naturalnych zadrzewieniach można stwierdzić obecność: gołębi grzywaczy, sierpówek, gawronów, srok, sójek, szpaków, kawek, kosów, kowalików, 3 gatunków sikor (ubogiej, bogatki i modrej), kukułek, dzięciołów, wilg, zięb, puszczyków i dzwońców. W wielu częściach miasta, na terenach otwartych sąsiadujących z leśnymi zagajnikami - wśród wysokich traw - stwierdzono występowanie bażantów, przepiórek i kuropatw. Pospolitymi ssakami na terenie Częstochowy - spotykanymi

również w obrębie zabudowy - są jeże, krety, kuny domowe i łasice łaski. Grupę gryzoni najliczniej reprezentują: myszy polne, zaroślowe i leśne, szczury wędrownie i nornice.

Ichtiofauna Szarlejki jest mało zróżnicowana gatunkowo. Podczas badań stwierdzono masowo występującego okonia. Śliz występuje w potoku sporadycznie. Sporadycznie występują w Szarlejce szczupak i jazgarz. Największą ciekawostką ichtiologiczną jest minóg strumieniowy (Cabała, Gębicki, Pierzgalski, Zygmunt, 2009).

Fauna bezkręgowców Szarlejki jest charakterystyczna, chociaż stosunkowo uboga gatunkowo. Na dnie i wśród roślinności wodnej przebywają drapieżne chruściki, larwy jętki *Ephemerella ignita* oraz widelnicy *Nemourella picteti*, a także nieliczne gatunki ślimaków, głównie zatoczka skręconego *Bathyomphalus contortus* i błotniarki jajowatej *Lymnaea peregra*. Wykazano obecność dwóch gatunków pijawek, tj. *Erpobdella octoculata* - szeroko rozprzestrzenionej i pospolitej w większości zbiorników i cieków wodnych Częstochowy oraz rzadkiej *Glossiphonia concolor*. Dno cieków zasiedla (miejscami licznie) kielż zdrojowy *Rivulogammarus pulex*. Na podkreślenie zasługuje obecność drobnych małży groszkówek *Pisidium casertanum*, zasiedlających osady denne (Cabała, Gębicki, Pierzgalski, Zygmunt, 2009).

Najważniejsze powiązania ekologiczne z otoczeniem zachodzą w części południowo-wschodniej i wschodniej Częstochowy poprzez dolinę Warty i kompleks lasów znajdujący się na pograniczu z gminami: Olsztyn i Mstów. Dolina Warty łączy się z obszarem węzłowym ECONET-u o znaczeniu międzynarodowym (Jura Krakowsko-Częstochowska). Silne są również powiązania w części zachodniej (dolina Stradomki), a zwłaszcza południowo-zachodniej, gdzie doliny Konopki i jej dopływów tworzą bardzo szeroki pas wilgotnych łąk i trzcinowisk. Poprzez doliny tych rzek następuje powiązanie z obszarem węzłowym ECONET-u o znaczeniu krajowym. Stanowi go kompleks lasów ciągnący się na zachód od Częstochowy. Powiązania ekologiczne pomiędzy dwoma w/w obszarami węzłowymi poprzez obszar Częstochowy są słabe. Wynika to z licznych barier w migracji zwierząt znajdujących się na terenie miasta. Należą do nich przede wszystkim trasy drogowe i kolejowe o układzie południkowym, szczególnie droga krajowa nr 1 od wschodu oraz autostrada A1 od zachodu. W centrum miasta ciągi ekologiczne wzdłuż dolin Warty i Stradomki są słabe. Występuje tutaj silna antropopresja. Obszary biologicznie czynne często ograniczają się do terenów w międzywalu.

3.3.3. Struktury ekologiczne

Na analizowanym terenie wyróżniono następujące struktury ekologiczne:

Korytarze ekologiczne

Lokalny korytarz ekologiczny przebiegający doliną rzeki Szarlejki.

Bariery ekologiczne

W obrębie opracowania obserwuje się znaczną liczbę barier antropogenicznych. Najważniejszymi, istniejącymi antropogenicznymi barierami ekologicznymi są:

- droga lokalna ul. Ikara,
- istniejąca zabudowa w północnej części terenu objętego projektem planu,
- zwarta zabudowa – na południe i wschód od terenu objętego projektem planu.

3.3.4. Krajobrazy naturalne

Pod pojęciem „krajobraz naturalny” (Kondracki, 1978) rozumiemy typ terenu o swoistej strukturze, składający się z wzajemnie powiązanych elementów: rzeźby terenu, budowy geologicznej, stosunków wodnych, warunków klimatycznych, stosunków biocenotycznych i glebowych, a także efektów gospodarki ludzkiej, których wyrazem jest modyfikacja warunków przyrodniczych (bez wielkich aglomeracji miejsko-przemysłowych).

W świetle tej definicji teren opracowania zaliczyć możemy do krajobrazów wyżynnych (II), na skałach węglanowych (B).

Ze względu na mało urozmaiconą rzeźbę terenu obszar ten słabo zaznacza się w krajobrazie.

Pod względem kulturowym krajobraz analizowanego terenu ma charakter podmiejski w północnej części terenu. W krajobrazie silnie zaznacza się dolina Szarlejki z malowniczo mozaikę różnorodnych zbiorowisk.

3.3.5. Elementy przyrody nieożywionej

Budowa geologiczna

Podłoże skalne obszaru stanowią utwory: triasu, jury oraz czwartorzędu. Utwory mezozoiczne zalegają na skałach paleozoicznych, sfałdowanych podczas orogenezy kaledońskiej i waryscyjskiej. Tworzą one monoklinę zapadającą pod kątem 1-5° w kierunku północno-wschodnim, ku osi Niecki Miechowskiej. W spągu zalega nieciągła warstwa zlepieńców dolnego i środkowego psrego piaskowca, pokryta dolomitami marglistymi z wkładkami iłowców i margli o miąższości ok. 60 m (osady retu). Trias

środkowy reprezentują wapienie dolomityczne i wapienie o zmiennym wykształceniu oraz zalegające na nich dolomity diploporowe oraz dolomity z przewarstwieniami ilów i mułowców (anizyk i lodyn dolny).

Osady jurajskie stanowią bezpośrednie podłoże utworów czwartorzędowych w rejonie Częstochowy. Miąższość skał jury jest zmienna, generalnie szybko rośnie w kierunku północno-wschodnim. Na południe od Sobuczyny wynosi ok. 100 m, poza północno-wschodnią granicą miasta przekracza 500 m. Kontakt między osadami triasu i jury ma charakter erozyjny.

Rynny dolinne wypełniają zróżnicowane osady staroplejstoceńskie. W dnie kopalnej doliny Warty lokalnie zalegają preglacjalne mułki rzeczne oraz osady zlodowacenia południowopolskiego, wykształcone jako piaski i żwiry fluwioglacjalne oraz gliny morenowe. Wyżej występuje szerzej rozprzestrzeniona warstwa piasków i żwirów rzecznych, usypanych podczas interglacjału mazowieckiego, o miąższości od kilku do ok. 20 m.

Na powierzchni terenu największy zasięg mają wodnolodowcowe osady piaszczysto-żwirowe. Generalnie są to piaski grube i żwiry w części spągowej, wyżej wzrasta udział piasków średnich z przewarstwieniami piasków drobnych oraz soczewkami piasków gliniastych. Większy udział warstwowanych piasków średnich i drobnych stwierdza się w obrębie kemów.

Ukształtowanie powierzchni

Według regionalizacji geomorfologicznej S. Gilewskiej, Częstochowa położona jest na granicy dwóch makroregionów: Wyżyny Krakowskiej i Wyżyny Śląskiej. Analizowany obszar położony jest w obrębie Wyżyny Śląskiej (region Dolina Górnej Warty).

Zasadniczy charakter rzeźby obszaru miasta ukształtowany został w plejstocenie w związku z działalnością erozyjno-akumulacyjną wód subglacjalnych i proglacjalnych oraz lądolodu podczas zlodowacenia odry (stadiał maksymalny zlodowacenia środkowopolskiego). Rzeźbę starszą reprezentują powierzchnie ostańców denudacyjnych oraz (częściowo) powierzchnia progu strukturalnego, młodszą - poziomy erozyjno-akumulacyjne terasy aluwialne.

Teren opracowania położony jest w obrębie terasy akumulacyjnej doliny rzecznej. Północno-zachodnia część terenu położona jest w dnie doliny rzecznej.. Obszar jest nachylony w kierunku zachodnim, deniwelacja terenu wynosi ok 3 m.

Gleby

Gleby na terenie Częstochowy wytworzyły się na zróżnicowanym podłożu skalnym. W części południowo-zachodniej i południowej miasta w tym na obszarze opracowania, znaczny obszar zajmują ility, duży jest też udział osadów mułowo-torfowych, występuje tu również gdzieś podłoża torfów niskich. Na lżejszym podłożu - piasków i glin lekkich - wykształciły się przeważnie gleby bielicowe.

Na terenie opracowania występują gleby bielicowe i pseudobielicowe (zachodnia część terenu) oraz gleby torfowo-mułowe w dolinie Szarlejki.

Warunki klimatyczne

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej R. Gumińskiego, obszar miasta Częstochowy należy do dzielnicy częstochowsko-kieleckiej. Dla tej dzielnicy średnia temperatura roczna wynosi 8°C, średnia temperatura stycznia to -4°C, a lipca 17°C; okres wegetacyjny trwa 200-210 dni; średni czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 60-90 dni; przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie od 3 do 3,5 m/s; roczne sumy opadów wynoszą 700 mm, najwyższe występują w lipcu 100 mm, a najniższe w styczniu 40 mm.

Średni czas usłonecznienia wynosi 1490 godzin rocznie, tj. średnio 4 godz. i 5 minut/dobę. Jest on o kilka procent wyższy niż przeciętnie w województwie. Relatywnie usłonecznienie jest szczególnie wysokie w miesiącach wiosennych i letnich (w relacji do innych stacji meteorologicznych na terenie województwa). Jesienią jest zbliżone do przeciętnej wojewódzkiej, natomiast zimą jest relatywnie najniższe. W styczniu średni czas usłonecznienia wynosi tylko 1 godz. i 20 minut na dobę.

Średnia roczna liczba dni z mgłą wynosi 42. Średnia liczba dni z przymrozkiem w okresie kwiecień - październik wynosi 10 (w dolinach i innych obniżeniach terenu, gdzie stagnuje chłodne powietrze przymrozki występują z pewnością częściej).

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,0°C (wielolecie 1971-2000), jednak lokalnie może się różnić w zależności od ekspozycji stoków oraz predyspozycji danego terenu do zalegania zimnego, ciężkiego powietrza. Roczny przebieg średnich miesięcznych temperatur jest regularny. Minimum występuje w styczniu, maksimum w lipcu.

Opady atmosferyczne wynoszą średnio 612 mm w ciągu roku (wielolecie 1961-2000). Najniższą roczną sumę opadów zanotowano w 1989 r. (401 mm), najwyższą

w 1974 r. (882 mm). Najwyższe opady notuje się w miesiącach letnich (czerwiec – sierpień), na które przypada 40% opadu rocznego. Maksimum występuje w lipcu (86 mm). Najniższe opady notowane są zimą i wczesną wiosną (styczeń – marzec), tylko 15% opadu rocznego. Minimum (29 mm) przypada na luty. W latach suchych występuje znaczący deficyt wilgoci w glebie, szczególnie na obszarach wychodni uszczelinionych wapieni oraz w strefach występowania osadów piaszczysto-żwirowych.

Liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 60-70, przeciętna grubość pokrywy śnieżnej jest niewielka. Kierunek i siła wiatru zależy od ukształtowania powierzchni w pagórkowatym terenie. Prędkość wiatru zmniejsza się w dolinach, kierunek wiatru jest wymuszony przebiegiem osi doliny. Według pomiarów stacji meteorologicznej Częstochowa (położonej w części grzbietowej wzniesienia o wysokości względnej dochodzącej do 40 m, gdzie rzeźba terenu w niewielkim stopniu modyfikuje kierunek i siłę wiatru) dominują wiatry zachodnie, południowo-zachodnie i południowe, szczególnie w styczniu, kiedy wyjątkowo rzadko wieje z północy, północnego wschodu i wschodu. Ogólnie, w ciągu całego roku najrzadziej wieją wiatry z północnego wschodu. Udział cisz jest niski - 9%. Średnia prędkość wiatru wynosi ok. 3 m/s. Nie występuje znaczące zróżnicowanie prędkości wiatru w poszczególnych porach roku.

Wody podziemne

Czwartorzędowe piętro wodonośne tworzą utwory piaszczyste i piaszczysto-żwirowe, przede wszystkim wypełniające głębokie doliny kopalne. Jurajskie piętro wodonośne jest dwudzielne. Poziom niższy budują piaski i piaskowce żelaziste warstw kościeliskich, poziom wyższy - wapienie keloweju i oksfordu. Czwartorzędowy poziom wodonośny zasilany jest przez infiltrujące bezpośrednio z powierzchni wody opadowe lub wodami rzecznyymi. Zwierciadło wód czwartorzędowych jest z reguły swobodne.

Górnojurajski poziom wodonośny występuje w północnej i wschodniej części miasta. W części wschodniej zalega na rzędnej 250 - 248 m n.p.m., Wody poziomu górnojurajskiego wypełniają szczeliny i pustki pochodzenia krasowego, z reguły mają zwierciadło swobodne. Poziom jest zasilany wodami opadowymi lub rzecznyymi bezpośrednio do wapieni lub poprzez gliny zwietrzelinowe lub przepuszczalne osady wodnolodowcowe bądź rzeczne (doliny Warty i Białki).

Stwierdzone hydroizohipsy stałego czwartorzędowego poziomu wodonośnego na terenie objętego projektem planu występują na rzędnej 238 m n.p.m wzdłuż wschodniej granicy analizowanego terenu.

Wody powierzchniowe

Teren objęty projektem planu położony jest w zlewni rzeki Szarlejki, będącej prawostronny dopływem Kocinki. Częstochowa leży w całości w dorzeczu górnej Warty. W zlewni górnej Warty nieco wyższy jest odpływ półrocza zimowego. W okresie rocznym zaznacza się wezbranie od lutego do kwietnia (maksimum w marcu - 135% średniego rocznego przepływu). Jest ono związane z wiosennymi roztopami. W zakresie przepływów wysokich zaznacza się drugorzędne maksimum przypadające na miesiące letnie (lipiec i sierpień). W tych dwóch miesiącach występuje największe prawdopodobieństwo wystąpienia wezbrań powodziowych.

Na reżim przepływów na Warcie duży wpływ wywiera zbiornik retencyjny w Poraju, który reguluje przepływy, przede wszystkim łagodzi największe wezbrania niosące zagrożenie powodziowe.

Osłona przeciwpowodziowa w przypadku Warty jest dobrze rozwinięta. Składają na nią: zbiornik retencyjny w Poraju, kanał ulgi Kucelinka oraz wały przeciwpowodziowe.

Koryta cieków są przeważnie uregulowane, najbardziej naturalny charakter ma potok Szarlejka, charakteryzujący się licznymi meandrami. Ogólnie stopień przeobrażeń antropogenicznych koryt cieków, jest umiarkowany. Cieki posiadają na ogół dość dobrze rozwiniętą obudowę biologiczną.

Wody stojące w Częstochowie reprezentowane są głównie przez sztuczne zbiorniki wodne: zbiorniki wód przemysłowych, glinianki, a ponadto przez płytkie rozlewiska w strefie dawnego górnictwa rud żelaza oraz starorzecza w dolinie Warty. Zbiorniki wodne zajmują łączną powierzchnię 91 ha (0,57% powierzchni miasta).

3.5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji postanowień projektu planu

Analiza uwarunkowań przyrodniczych pozwala na sformułowanie głównych problemów związanych z ochroną środowiska, warunkującą możliwość korzystania z jego zasobów oraz problemami ochrony jego walorów.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują obiekty podlegające ochronie z mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Główne problemy środowiska na terenie opracowania dotyczą przeobrażeń przyrody ożywionej oraz powierzchni terenu. Rozwojowi cywilizacyjnemu człowieka towarzyszą przeobrażenia flory i roślinności.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ dla Miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka regionalnego - Aglomeracji Częstochowskiej określono następujące kierunki rozwoju, którymi są m.in.:

- rozwój bazy gospodarczej przez tworzenie warunków dla inwestycji oraz sektora badawczo-rozwojowego,
- rozwój obszaru winien być ukierunkowany na wzmacnianie funkcji wielkomiejskich o znaczeniu krajowym i międzynarodowym,
- poprawę jakości środowiska.

Częstochowa reprezentuje również „Obszar ochrony krajobrazów kulturowych”. Wskazaniem PZP Województwa Śląskiego 2020+ jest zapis dotyczący: Rozwój obszaru powinien być ukierunkowany na ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnych jak i niematerialnych, mających szczególne znaczenie dla zachowania tożsamości regionu, kształtowania turystycznej i gospodarczej atrakcyjności województwa oraz tworzenia nowych miejsc pracy. Dodatkowo PZP Województwa Śląskiego 2020+ wskazał Częstochowę w „Obszarach wymagających rewitalizacji”. Celem dla tych Obszarów jest przywrócenie im funkcji użytkowych poprzez nowe zagospodarowanie o wysokich walorach architektury i urbanistyki, uwzględniające zagadnienia efektywności energetycznej i poszanowania energii, ukierunkowane na ochronę dziedzictwa kulturowego i kształtujące struktury pod kątem poprawy jakości środowiska zamieszkania.

Podstawowe przepisy prawne dotyczące realizacji polityki ekologicznej państwa wymieniono na wstępie. Głównym założeniem zasady zrównoważonego rozwoju kraju jest takie stymulowanie procesów gospodarczych i społecznych, aby zachować walory i zasoby środowiska w stanie zapewniającym możliwość korzystania z nich przez obecne i przyszłe pokolenia. Zasada zrównoważonego rozwoju znajduje swoje odzwierciedlenie w planie poprzez wskazanie licznych działań zmierzających do zachowania funkcji ekologicznych środowiska przyrodniczego i jego wartości, a w szczególności poprawę wyposażenia w lokalną infrastrukturę mającą na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń wszelkiego rodzaju, zorganizowane formy gromadzenia i odbioru odpadów, zalecenia do stosowania systemów

wykorzystujących czyste ekologicznie nośniki energii dla zaopatrzenia w ciepło i zapewnienie odpowiednich standardów w zaopatrzeniu w energię elektryczną.

Skuteczność ochrony różnorodności biologicznej realizowana jest poprzez uwzględnienie w strukturze przestrzennej jednostki cennych przyrodniczo obszarów, jak:

- obowiązek racjonalnego gospodarowania na terenach trwałych użytków zielonych, pełniących istotną rolę w zachowaniu funkcji ekologicznych w całości systemu przyrodniczego miasta;
- gospodarowanie musi być podporządkowane priorytetowi ochrony siedlisk i gatunków oraz zgodne z ustawą o ochronie przyrody;
- utrzymanie terenów otwartych i ochronę powierzchni biologicznie czynnych w obrębie obszarów zainwestowanych;
- dostosowanie form rozwoju osadnictwa, poprzez zachowanie ładu przestrzennego, ograniczenie tendencji rozpraszania zabudowy, wprowadzenie rygorów dotyczących gabarytów i formy architektonicznej zabudowy;
- działania służące ochronie zasobów wodnych i poprawie czystości wód: eliminowanie ognisk zanieczyszczeń, rozwiązanie problemu usuwania i składowania odpadów, ograniczenie poziomu zanieczyszczeń powietrza oraz ochronę przed hałasem i wibracjami i odbioru odpadów, zalecenia do stosowania systemów wykorzystujących czyste ekologicznie nośniki energii dla zaopatrzenia w ciepło i zapewnienie odpowiednich standardów w zaopatrzeniu w energię elektryczną.

Projekt planu zakłada różne formy przeznaczenia terenu:

1. MN,U – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
2. ZN,WS – teren doliny rzecznej,
3. KDZ – teren drogi publicznej zbiorczej.

Wielkości i zróżnicowanie w projekcie planu typów projektowanego przeznaczenia terenów wynika z celu doprowadzenia do zgodności miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z dokumentem kierunkowym, jakim jest studium.

Projekt planu przewiduje rozszerzenie możliwości realizacji funkcji mieszkaniowo-usługowej na działkach zlokalizowanych w pasie przyulicznym, jako kontynuację zabudowy zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie.

3.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu planu

Zasadnicze znaczenie dla dokumentów planistycznych określających cele i kierunki rozwoju państw, regionów, sektorów gospodarki i przestrzeni publicznej na progu XXI wieku posiada VII Program Działań Unii Europejskiej – „Dobrze żyć w granicach naszej planety” (Decyzja nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. ustanawiająca siódmy wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego), „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej –Europa 2020”, a także Polityka ekologiczna państwa 2030.

Biorąc pod uwagę ustalenia projektu Planu i ich potencjalne skutki środowiskowe dokonano oceny spójności projektu z celami ochrony środowiska sformułowanymi w/w dokumentach. Przy analizie kierowano się oceną relacji, jaka zachodzi pomiędzy zapisami projektu planu a dokumentami o charakterze strategicznym, w następujących kategoriach:

1. Formalnie niekolidujące (NK) – spełniony jest wymóg spójności przede wszystkim z racji ogólności ustaleń
2. Wzmacniające (W) – spełniony jest wymóg spójności, a zawarte w badanym dokumencie ustalenia będą wzmacniać cele dokumentów strategicznych
3. Konfliktowe (K) – wymóg spójności podważony poprzez rozbieżność ustaleń.

Nazwa dokumentu	Cele dokumentu	Ocena spójności	Ustalenia projektu Planu
<p>Decyzja nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. ustanawiająca siódmy wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego</p>	<p>1.ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii; 2.przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną; 3.ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu; 4.maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie ochrony środowiska; 5.poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska; 6.zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnieniu cen; 7.poprawa uwzględniania aspektu ochrony środowiska i zwiększeniu spójności polityki; 8.wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii; 9.zwiększenie efektywności Unii w przeciwdziałaniu regionalnym i globalnym wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska.</p>	<p>W NK</p>	<p>Zapisy projektu Planu dotyczące zasad ochrony środowiska i przyrody wraz z określeniem szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy.</p>
<p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – PEP2030 przyjęta uchwałą Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. (M.P. 2019 poz. 794)</p>	<p>PEP2030 jest strategią zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Celem głównym Strategii „Polityka ekologiczna państwa 2030” jest Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Celami szczegółowymi są 1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, 2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska 3. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.</p>	<p>W NK</p>	<p>Projekt Planu uwzględnia m. in. następujące cele poprzez: zapisy projektu planu dotyczące zasad dotyczące ochrony środowiska i przyrody wraz z określeniem szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, a także zapewnienia mieszkańcom odpowiednich warunków i jakości życia.</p>

4. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń projektu planu wpływa w zróżnicowany sposób na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny, ludzi, dobra materialne) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

Zróżnicowanie skutków można określić w zależności od:

⇒ trwałości występowania	- krótkotrwałe - długotrwałe
⇒ odwracalności zjawisk	- odwracalne - nieodwracalne
⇒ zasięgu przestrzennego oddziaływania	- regionalne - ponadlokalne - lokalne

Posługując się powyższą systematyką, dokonano próby zdiagnozowania relacji pomiędzy przewidywanymi skutkami realizacji ustaleń projektu planu, a stanem jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Ustalenie wpływu realizacji ustaleń projektu planu na ekosystemy i krajobraz dokonano poprzez analizę syntetyczną wpływu na komponenty środowiska oraz elementy struktury przestrzennej oddziaływań na środowisko, które będą towarzyszyć realizacji projektowi planu oraz określono stopień potencjalnego oddziaływania na środowisko.

4.1. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują obszary cenne przyrodniczo, w tym ustanowione: obszary NATURA 2000.

W sąsiedztwie terenu objętego projektem planu nie występują obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz obszary specjalnej ochrony siedlisk (SOO) utworzone w ramach Obszarów Natura 2000. Ze względu na znaczne oddalenie od obszarów Natury 2000 (Ostoi Olsztyńsko-Mirowskiej (12,34 km na płd-wsch.), Przełom Warty koło Mstowa (11,6 km na płd-wsch.) i Walaszczyki (11 km na płd.) ustalenia planu nie wpłyną negatywnie na obszary sieci Natura 2000.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tych obszarów:

- charakter zmian – małoistotne oddziaływania na środowisko

4.2. Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną

Projekt planu obejmuje szczególną ochroną walory przyrodniczo-krajobrazowe doliny rzeki Szarlejki, stanowiącej korytarz ekologiczny i jednocześnie obszar szczególnego zagrożenia powodzią, fragment której stanowi teren oznaczony symbolem ZN,WS, poprzez:

1. Nakaz zachowania koryta rzeki Szarlejki jako nieuregulowanego, z dopuszczeniem regulacji jedynie fragmentów koryta rzeki w przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie.
2. Zakaz lokalizacji obiektów budowlanych za wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej i urządzeń wodnych.
3. Zakaz wprowadzania zwartych zespołów zieleni w formie zadrzewień i zalesień.
4. Zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.
5. Zakaz prowadzenia prac budowlanych lub ziemnych mogących powodować zmianę stosunków wodnych.
6. Zakaz składowania lub gromadzenia: ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych oraz innych materiałów, które mogą zanieczyścić środowisko, w tym szczególnie wody lub mogących pogorszyć walory estetyczne środowiska.

Projekt planu określa minimalny udział terenu biologicznie czynnego w stosunku do powierzchni działki. Dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem MN,U minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do całkowitej powierzchni działki budowlanej wynosi 30%. Dla terenów oznaczonych symbolami od ZN,WS projekt planu zachowuje istniejące zagospodarowanie terenów rozlewiska wód powierzchniowych śródlądowych w sposób zapewniający funkcjonowanie terenu jako biologicznie czynnego, z dopuszczeniem regulacji fragmentów koryta rzeki w przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie; preferowana biologiczna odbudowa koryta. Projekt planu zaleca wykorzystanie i użytkowanie terenów rolnych w sposób dotychczasowy, bez ich zalesiania i zadrzewiania.

Zapisy projektu planu pozytywnie wpłyną na zachowanie walorów przyrodniczych doliny Szarlejki oraz zapobiegną niekontrolowanej zabudowie i grodzeniu doliny rzeki Szarlejki.

Nowa zabudowa na działkach zlokalizowanych w pasie przyulicznym, jako kontynuacja zabudowy będzie wymagała wycinki ok niewielkiego lasu o powierzchni około 53 a. Jednak ze względu na ubogi skład gatunkowy oraz niewielką powierzchnię, nie nastąpią osłabienia struktur istotnych dla funkcjonowania przyrody na terenie miasta. Dodatkowo wycinka istniejących drzew zostanie ograniczona poprzez zapis planu nakazujący maksymalne zachowanie istniejącego drzewostanu w ramach powierzchni biologicznie czynnej.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną:

- charakter zmian – niekorzystne oddziaływanie na środowisko.
- typ oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie;
- okres trwania oddziaływania – krótkotrwałe, długotrwałe;
- zasięg oddziaływania – lokalny;
- trwałość przekształceń – nieodwracalne, odwracalne.

4.3. Oddziaływanie na ludzi

Oddziaływanie na ludzi będzie się wiązało z możliwym pogorszeniem warunków areosanitarnych, zwiększonym poziomem hałasu użytkowania terenu objętego planem. Oddziaływania te będą występować lokalnie oraz mieć charakter krótkotrwały. Nie zostaną też naruszone dobra materialne osób prywatnych.

Projekt planu wprowadza następujące nakazy, ograniczające negatywny wpływ ustaleń projektu na ludzi:

- Oddziaływanie prowadzonych działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący działalność ma tytuł prawny.
- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem lub wentylacją budynków poprzez zasadę stosowania paliw ciekłych oraz energii ze źródeł odnawialnych, z dopuszczeniem innych rozwiązań technicznych, nie powodujących przekroczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska.
- W prowadzonej działalności usługowej stosowanie instalacji i technologii nisko emisyjnych, zapewniających ograniczenie emisji substancji wprowadzanych do

powietrza, z uwzględnieniem ograniczeń lub zakazów wprowadzonych na podstawie przepisów z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska.

Projekt planu wprowadza zakaz lokalizacji:

- Inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
- Urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, wymagających utworzenia stref ochronnych.
- Stacji paliw gazu płynnego, baz transportowych, składów i magazynów oraz obiektów sprzedaży opału i materiałów budowlanych.
- Niekubaturowych komisów samochodowych oraz innej działalności związanej z niekubaturową ekspozycją samochodów lub części samochodowych.
- Obiektów związanych z prowadzeniem działalności w zakresie gospodarowania odpadami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.

Projekt planu zakazuje lokalizacji zabudowy mieszkaniowej na terenie na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$) oraz prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$).

Planowane przeznaczenie terenów pozwala na stwierdzenie, że nie nastąpią skumulowane oddziaływania (hałas drogowy oraz hałas, który będzie emitowany w wyniku realizacji ustaleń projektu planu) w zakresie oddziaływania hałasu na ludzi.

Zapisy w projekcie planu pozwalają na stwierdzenie, że nie zostaną przekroczone standardy i normy w zakresie ochrony środowiska na terenie objętym projektem planu, związku, z czym nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na warunki zdrowotne ustaleń projektu planu.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu ludzi:

- charakter zmian – małoistotne oddziaływanie na środowisko;
- typ oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie;
- okres trwania oddziaływania – krótkotrwałe, długotrwałe;
- zasięg oddziaływania – lokalny;
- trwałość przekształceń – nieodwracalne, odwracalne.

4.4. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.

Planowane przeznaczenie terenu może powodować punktowy i powierzchniowy spływ zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych.

Projekt planu obejmuje ochroną dolinę rzeki Szarlejki, poprzez wprowadzenie następujących zakazów:

- Nakazu zachowania koryta rzeki Szarlejki jako nieuregulowanego, z dopuszczeniem regulacji jedynie fragmentów koryta rzeki w przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie.
- Zakazu lokalizacji obiektów budowlanych za wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej i urządzeń wodnych.
- Zakazu wprowadzania zwartych zespołów zieleni w formie zadrzewień i zalesień.
- Zakazu wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.
- Zakazu prowadzenia prac budowlanych lub ziemnych mogących powodować zmianę stosunków wodnych.
- Zakazu składowania lub gromadzenia: ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych oraz innych materiałów, które mogą zanieczyścić środowisko, w tym szczególnie wody lub mogących pogorszyć walory estetyczne środowiska.

Projekt planu wprowadza ochronę wód oraz określa zasady gospodarowania wodami. Dla ochrony przed możliwością zanieczyszczenia wód na terenie objętym projektem planu wprowadzono następujące ustalenia:

- Zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód lub gruntu.
- Zakaz składowania odpadów komunalnych i przemysłowych.
- Nakaz ujęcia i zagospodarowania ścieków do poziomów określonych przepisami z zakresu ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne.
- Nakaz uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem w sposób uniemożliwiający przedostanie się tych zanieczyszczeń do wód lub do ziemi.
- W zakresie ochrony wód regionu wodnego Warty wprowadza się nakaz uwzględnienia, stosownie do zakresu inwestycji, Rozporządzenia z dnia 2 kwietnia 2014 r. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 3 kwietnia 2014 r., poz. 1974) ze zmianą wprowadzoną Rozporządzeniem z dnia 17 lipca 2017r. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu zmieniającym rozporządzenie w

sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 19 lipca 2017 r., poz. 4337).

- W zakresie ochrony ujęcia wody podziemnej „Wierzchowisko” w granicach obszaru wymagane jest zachowanie regulacji wynikających z Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 3 grudnia 2009r. ws ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Wierzchowisko” (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 18 grudnia 2009r. Nr 227, poz. 4585) ze zmianą wprowadzoną Rozporządzeniem z dnia 4 czerwca 2013r. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu zmieniającym ww rozporządzenie (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 7 czerwca 2013 r., poz. 4127).

Zgodnie z ustaleniami projektu planu odprowadzenie ścieków komunalnych będzie się odbywać w oparciu o system zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków, w zakresie umożliwiającym odbiór i oczyszczenie ścieków z obszaru zainwestowania objętego planem i obszarów zlewni przynależnej do danej oczyszczalni ścieków. Dodatkowo projekt planu dopuszcza odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków.

Projekt planu dopuszcza zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach powierzchni biologicznie czynnej działki, zatrzymanie i wykorzystanie w granicach działki budowlanej.

Na terenie ZN, WS projekt planu zachowuje istniejące zagospodarowanie terenów rozlewiska wód powierzchniowych śródlądowych w sposób zapewniający funkcjonowanie terenu jako biologicznie czynnego, z dopuszczeniem regulacji fragmentów koryta rzeki w przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie; preferowana biologiczna odbudowa koryta.

Dodatkowo projekt planu zakazuje lokalizacji nowej zabudowy i przedsięwzięć mogących negatywnie wpływać na wody:

1. Inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

2. Stacji paliw gazu płynnego, baz transportowych, składów i magazynów oraz obiektów sprzedaży opału i materiałów budowlanych.
3. Obiektów związanych z prowadzeniem działalności w zakresie gospodarowania odpadami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.
Ustalenia projektu planu w tym zakresie minimalizują potencjalne negatywne oddziaływanie na wody.

Realizacja projektu planu spowoduje zwiększenie ilości ścieków, które jednak nie powinny wpływać negatywnie na wody podziemne i powierzchniowe przy zachowaniu ustaleń projektu planu dotyczących ochrony wód.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na wody powierzchniowe i podziemne:

- charakter zmian – niekorzystne oddziaływanie na środowisko;
- typ oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie;
- okres trwania oddziaływania – krótkotrwałe, długotrwałe;
- zasięg oddziaływania – lokalny, ponadlokalny;
- trwałość przekształceń –odwracalne, częściowo odwracalne.

4.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza koncentruje się w strefach zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej oraz wzdłuż istniejących szlaków komunikacyjnych.

Projekt planu ustala, że ogrzewanie budynków będzie realizowane z wykorzystaniem gazu oraz energii ze źródeł odnawialnych, z dopuszczeniem stosowania rozwiązań indywidualnych, z uwzględnieniem ograniczeń lub zakazów wprowadzonych na podstawie przepisów z zakresu Prawa ochrony środowiska.

W projekcie planu wprowadzono zapisy dotyczące ochrony powietrza i ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery:

- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem lub wentylacją budynków poprzez zasadę stosowania paliw ciekłych oraz energii ze źródeł odnawialnych, z dopuszczeniem innych rozwiązań technicznych, niepowodujących przekroczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska.
- w prowadzonej działalności usługowej stosowanie instalacji i technologii nisko emisyjnych, zapewniających ograniczenie emisji substancji wprowadzanych do powietrza, z uwzględnieniem ograniczeń lub zakazów wprowadzonych na

podstawie przepisów z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska.

Na obszarze objętym projektem planu wprowadza się zakaz lokalizacji inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Powyższe zapisy projektu planu minimalizują ryzyko przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczenia powietrza.

Zastosowanie niskoemisyjnych źródeł energii cieplnej oraz najnowszych dostępnych technologii i urządzeń pozwoli na maksymalne ograniczanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych.

Ocena wpływu ustaleń planu na powietrze:

- charakter zmian – małoistotne oddziaływania na środowisko;
- typ oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie;
- okres trwania oddziaływania – długotrwałe, krótkotrwałe;
- zasięg oddziaływania – lokalny;
- trwałość przekształceń – odwracalne.

4.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.

Na terenie objętym projektem planu nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz ustanowione obszary lub tereny górnicze; nie stwierdzono też występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Projekt planu w celu ochrony gruntu ustala:

- Zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i wód.
- Zakaz składowania odpadów komunalnych i przemysłowych.
- Nakaz ujęcia i zagospodarowania ścieków do poziomów określonych przepisami z zakresu ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne.
- Nakaz uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem w sposób uniemożliwiający przedostanie się tych zanieczyszczeń do wód lub do ziemi.

Na terenach zlokalizowanych w dolinie Szarlejki plan wprowadza zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu oraz zakaz prowadzenia prac budowlanych lub ziemnych mogących powodować zmianę stosunków wodnych.

W trakcie realizacji ustaleń projektu planu zachodzi nieznaczne prawdopodobieństwo negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi, związane z przekształceniami powierzchni, które będą efektem prac ziemnych.

Zapisy projektu planu minimalizują ryzyko negatywnego oddziaływania na powierzchnie ziemi.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi:

- charakter zmian – niekorzystne oddziaływanie na środowisko;
- typ oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie;
- okres trwania oddziaływania – długotrwałe; krótkotrwałe;
- zasięg oddziaływania – lokalny;
- trwałość przekształceń – nieodwracalne, odwracalne.

4.7. Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na krajobraz analizowanego terenu. Projekt określa zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz krajobrazu.

Określone w projekcie planu zasady w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz krajobrazu, wpłyną pozytywnie na krajobraz.

Projekt planu wprowadza szczególną ochronę walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny rzeki Szarlejki przed wprowadzeniem zabudowy, zalesień lub zwartych zadrzewień w granicy terenu o dużym znaczeniu dla ekspozycji krajobrazu, oznaczonego na rysunku planu symbolem ZN,WS.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na krajobraz:

- charakter zmian – korzystne oddziaływanie na środowisko;

4.8. Oddziaływanie na klimat

Projekt planu ze względu na niewielką skalę zagospodarowania terenu nie wpłynie w żaden sposób na pogorszenie i modyfikację warunków klimatycznych.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na klimat:

- charakter zmian – małoistotne dla funkcjonowania środowiska.

4.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne.

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują udokumentowane złoża kopalin.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na zasoby naturalne

- charakter zmian – małoistotne dla funkcjonowania środowiska.

4.10. Oddziaływanie na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.

W granicach obszaru objętego planem nie występują wymagające ochrony obiekty dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

- charakter zmian – małoistotne dla funkcjonowania środowiska.

4.11. Oddziaływanie na dobra materialne.

W granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$) oraz na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$) projekt planu wprowadza zakaz zabudowy, w tym lokalizacji obiektów małej architektury. Co minimalizuje wpływ ustaleń projektu planu na dobra materialne.

Ocena wpływu ustaleń projektu planu na dobra materialne:

- charakter zmian – małoistotne dla funkcjonowania środowiska.

5. SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ METODY ICH MONITOROWANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadza się konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków jego realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Oddziaływanie na środowisko, nawet przy pełnej realizacji projektu planu, nie powinno zmienić się na tyle by konieczne było wprowadzenie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Monitorowaniu powinny podlegać przede wszystkim te skutki realizacji ustaleń projektu planu, które implikują silniejsze niekorzystne oddziaływania na środowisko.

W razie stwierdzenia istotnego przekroczenia dopuszczalnej powierzchni zabudowy lub niezachowania wymaganego minimum powierzchni biologicznie czynnej należy wnieść do właściwego organu nadzoru budowlanego o wydanie decyzji nakazującej dostosowanie zabudowy i zagospodarowania działki budowlanej do wskaźników określonych przepisami planu miejscowego.

W przypadku naruszenia zasad zawartych w Rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 3 grudnia 2009r. ws ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Wierzchowisko” (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 18 grudnia 2009r. Nr 227, poz. 4585) ze zmianą wprowadzoną Rozporządzeniem z dnia 4 czerwca 2013r. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu zmieniającym ww rozporządzenie (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 7 czerwca 2013 r., poz. 4127) należy wnieść do właściwego dyrektora RZGW, samorządu oraz właściciela/użytkownika ujęcia o wyegzekwowanie zawartych w ww. rozporządzeniu zakazów, nakazów i ograniczeń.

5.1. Skutki dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu:

- nie występują obszary cenne przyrodniczo w tym ustanowione: obszary NATURA 2000, rezerваты przyrody, parki narodowe lub krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody,
- nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz ustanowione obszary lub tereny górnicze; nie stwierdzono występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- nie występują uwarunkowania wymagające ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej.

Projekt planu wprowadza szczególną ochronę walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny rzeki Szarlejki, stanowiącej korytarz ekologiczny

6. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ocena skutków środowiskowych związanych z „projektem planu obszaru obejmującego obszar położony w Częstochowie, w dzielnicy Grabówka, w rejonie ulicy Ikara” pozwala na ogólną konstatację, iż ich urzeczywistnieniu nie będą towarzyszyły oddziaływania transgraniczne.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, KTÓRE MOGĄ BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Z oceny stanu środowiska oraz jego zagrożeń wynikają kierunki koniecznych działań pozwalające na minimalizację ujemnego wpływu na środowisko:

- Ochronę walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny rzeki Szarlejki poprzez zakaz lokalizacji obiektów budowlanych, zachowania naturalnego charakteru koryta, zakazu prowadzenia prac budowlanych negatywnie wpływających na rzeźbę oraz stosunki wodne, zakazu składowania i gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych oraz środków chemicznych.
- Ograniczenie zagrożeń jakości wód powierzchniowych, wód podziemnych poprzez zakaz odprowadzania ścieków oraz składowania odpadów.
- Ograniczenie zagrożeń jakości powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie proekologicznych wysokosprawnych źródeł energii cieplnej.
- Ochronę gruntu i wód podziemnych poprzez nakaz ujęcia i zagospodarowania ścieków, a także uszczelnienia powierzchni narażonych na zanieczyszczenie.
- Ochronę ludzi poprzez zakaz lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.
- Ochronę dóbr materialnych poprzez zakaz lokalizacji zabudowy na obszarach w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Nowe zainwestowanie czy zagospodarowanie terenu zawsze powoduje zmiany w środowisku przyrodniczym. Najczęściej jest to wpływ niekorzystny, którego całkowite wyeliminowanie jest niemożliwe. Określono jednak zasady, które umożliwiają ograniczenie tego niekorzystnego wpływu do minimum.

Ustalenia mające na celu zapobieganie, zmniejszenie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko naturalne i kulturowe wpisane do projektu planu:

- W zakresie ochrony walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny rzeki Szarlejki wprowadza się zapisy:
  - nakazu zachowania koryta rzeki Szarlejki jako nieuregulowanego, z dopuszczeniem regulacji jedynie fragmentów koryta rzeki w przypadkach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie;

- zakazu lokalizacji obiektów budowlanych za wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej i urządzeń wodnych;
- zakazu wprowadzania zwartych zespołów zieleni w formie zadrzewień i zalesień;
- zakazu wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- zakazu prowadzenia prac budowlanych lub ziemnych mogących powodować zmianę stosunków wodnych;
- zakazu składowania lub gromadzenia: ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych oraz innych materiałów, które mogą zanieczyścić środowisko, w tym szczególnie wody lub mogących pogorszyć walory estetyczne środowiska.
- W zakresie ochrony wód oraz przed zanieczyszczeniem wprowadza się zapisy:
  - zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód lub ziemi;
  - składowania odpadów komunalnych i przemysłowych;
  - nakaz ujęcia i zagospodarowania ścieków do poziomów określonych przepisami z zakresu ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne;
  - nakaz uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem w sposób uniemożliwiający przedostanie się tych zanieczyszczeń do wód lub do ziemi;
  - zachowanie i respektowanie regulacji wynikających z rozporządzeń Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu w sprawie: ws ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Wierzchowisko” oraz w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty.
- W zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery wprowadza się nakaz:
  - ograniczenie emisji zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem lub wentylacją budynków poprzez zasadę stosowania paliw ciekłych oraz energii ze źródeł odnawialnych, z dopuszczeniem innych rozwiązań technicznych, niepowodujących przekroczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska;
  - w prowadzonej działalności usługowej stosowanie instalacji i technologii nisko emisyjnych, zapewniających ograniczenie emisji substancji wprowadzanych do powietrza, z uwzględnieniem ograniczeń lub zakazów wprowadzonych na podstawie przepisów z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska;

- oddziaływanie związane z prowadzoną działalnością nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której tytuł prawny ma prowadzący działalność.
- Na obszarze objętym planem ustala się zakaz lokalizacji:
  - inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
  - urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, wymagających utworzenia stref ochronnych;
  - stacji paliw gazu płynnego, baz transportowych, składów i magazynów oraz obiektów sprzedaży opału i materiałów budowlanych;
  - niekubaturowych komisów samochodowych oraz innej działalności związanej z niekubaturową ekspozycją samochodów lub części samochodowych,
  - obiektów związanych z prowadzeniem działalności w zakresie gospodarowania odpadami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.
- W granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzą się zakaz lokalizacji zakaz zabudowy, w tym lokalizacji obiektów małej architektury.

Przeznaczenie terenów ustalone w projekcie planu jest zgodne z kierunkami przeznaczenia ustalonymi w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Częstochowy, przyjętego uchwałą przyjętego uchwałą Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r. oraz uwarunkowaniami wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego dla miasta Częstochowy. W niniejszym dokumencie nie przewidziano dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska przyrodniczego przewidywanych w projekcie planu, ze względu na wprowadzone w projekt zapisy mające na celu ograniczenie wpływu na środowisko realizacji jego ustaleń.

8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko „Projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego

obszar położony Częstochowie, w dzielnicy Grabówka, w rejonie ulicy Ikara. Celem prognozy jest określenie wpływu na środowisko ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego.

Celem opracowania projektu planu doprowadzenie do zgodności z dokumentem kierunkowym, jakim jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy, przyjęte uchwałą Nr 263.XX.2019 z dnia 21 listopada 2019r., zgodnie z którym część terenów zlokalizowanych w pasie wzdłuż ulicy Ikara dopuszczona jest dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami (MNU).

Pod względem merytorycznym opracowanie stanowi realizację zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 2373).

Opracowanie składa się z części tekstowej i załącznika graficznego (mapa w skali 1:1000). Przyjęta skala mapy odpowiada skali rysunku planu.

Powierzchnia terenu opracowania wynosi 1,2 ha (0,012 km²), co stanowi 0,05%, powierzchni całego miasta Częstochowa.

Przedmiotem ustaleń „Projekt planu” są tereny o następujących oznaczeniach:

1. MN,U – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
2. ZN,WS – teren doliny rzecznej,
3. KDZ – teren drogi publicznej zbiorczej.

Projekt planu przewiduje rozszerzenie możliwości realizacji funkcji mieszkaniowo-usługowej na działkach zlokalizowanych w pasie przyulicznym, jako kontynuację zabudowy zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie.

Projekt planu nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy przyjętego uchwałą Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r. Obszar ten został oznaczony symbolami: MNU – obszary zabudowy mieszkaniowej z usługami.

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz ustanowione obszary lub tereny górnicze; nie stwierdzono występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych. Projekt planu obejmuje ochroną walory przyrodniczo-krajobrazowe doliny rzeki Szarlejki.

Ustalenia projektu planu ograniczają i minimalizują zagrożenia: jakości powietrza atmosferycznego, jakości wód powierzchniowych, wód podziemnych,

gruntu. Projekt planu wprowadza zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Realizacja ustaleń projektu planu wpływa, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz. Realizacja ustaleń planu nie będzie potencjalnie niekorzystnie oddziaływać w zakresie funkcjonowania środowiska.

Źródła informacji

- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., Wika S., 1995: Komentarz do Mapy Sozologicznej Polski w skali 1: 50000. Arkusz 34-3-C (Częstochowa). Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., 2000: Komentarz do Mapy Hydrograficznej Polski w skali 1: 50000. Arkusz 34-39-C (Częstochowa). Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Cabała S., Gębicki C., Pierzgalski K., Zygmunt J., 2009: Przyroda Częstochowy, strefy ochronne i stanowiska cenne przyrodniczo, <http://pliki.czestochowa.um.gov.pl/czestochowa/przyroda-czestochowy.pdf>.
- Centralna Baza Danych Geologicznych – wersja internetowa (www.baza.pgi.waw.pl).
- Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteor. I Hydrogr.
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, 2022: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2021. WIOŚ, Katowice.
- Klimek K., 1966: Deglacjacja północnej części Wyżyny Śląskiej w okresie zlodowacenia środkowopolskiego. Prace Geograficzne IG PAN, 53, Warszawa.
- Kondracki J., 1978: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa.
- Kondracki J., 1994: Regiony fizycznogeograficzne Polski. PWN, Warszawa.
- Kowalczyk R., Szulczewska B., 2003 : Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko do planów zagospodarowania przestrzennego. Ekokonsult, Gdańsk.
- Kraak, M. J., Ormeling F., 1998: Kartografia. Wizualizacja danych przestrzennych., Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.
- Kropka J., Rubin H., 1989: Czwartorzędowe zbiorniki wód podziemnych regionu górnośląskiego i problemy ich ochrony. W: Materiały Konf. Problemy Nauk. Inst. Geotechn. Polít. Wrocławskiej, Nr 58.
- Książkiewicz M., Samsonowicz J., Rühle E., 1965: Zarys geologii Polski. Warszawa.
- Mapa Sozologiczna Polski w skali 1: 50000. M-34-39-C (Częstochowa). Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1995.
- Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1: 50000. Arkusz 34-39-C (Częstochowa). Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1996.
- Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1:500000. (Red. A. Kleczkowski) Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH. Kraków, 1990.
- Matuszkiewicz W. (red.), 1995: Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300000. Arkusz 8: Wzniesienia Południowomazowieckie i Wyżyna

Środkowomałopolska. Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa.

Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Częstochowy. BRR Sp. z o.o., Katowice-Częstochowa, 2004

Parusel J. B., 1997: Struktury ekologiczne Górnego Śląska. Biuletyn Podyplomowego Studium Planowania Przestrzennego i Urbanistyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach, 9-11: 30-33.

Parusel J. B., Wika S., Bula R. (Red.), 1996: Czerwona lista roślin naczyniowych Górnego Śląska. Raporty Opinie, 1: 8-42. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz.4619).

Polityka ekologiczna państwa 2030. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2019 – załącznik do uchwały nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony w Częstochowie, w dzielnicy Grabówka, w rejonie ulicy Ikara. Częstochowa, 2022

Richling A., Solon J., 1996: Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, wyd. II, ss. 319.

Rózkowski A., Chmura A., 1996: Mapa dynamiki zwykłych wód podziemnych GZW i jego obrzeżenia, PIG Warszawa.

Rózkowski A., Chmura A., Siemiński A., 1997: Użytkowe wody podziemne GZW i jego obrzeżenia. Prace PIG, CLIX.

Stan środowiska w województwie śląskim w 2020 roku. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach.

Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030. Zarząd Województwa Śląskiego, Katowice 2011.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy z uwzględnieniem zmian wprowadzonych: uchwałą Nr 795/LXVII/2010 Rady Miasta Częstochowy z dnia 8 listopada 2010 r., uchwałą Nr 38/V/2011 Rady Miasta Częstochowy z dnia 15 lutego 2011. Częstochowa, 2011.

Szponar A., 2003: Fizjografia urbanistyczna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Uchwała nr 435.XXXII.2016 Rady Miasta Częstochowy z dnia 1 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Częstochowa 2030+.

Wykaz map

1. Rysunek Prognozy Oddziaływania na Środowisko - załącznik

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2021 poz. 2373).

„Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”

04.05.2022

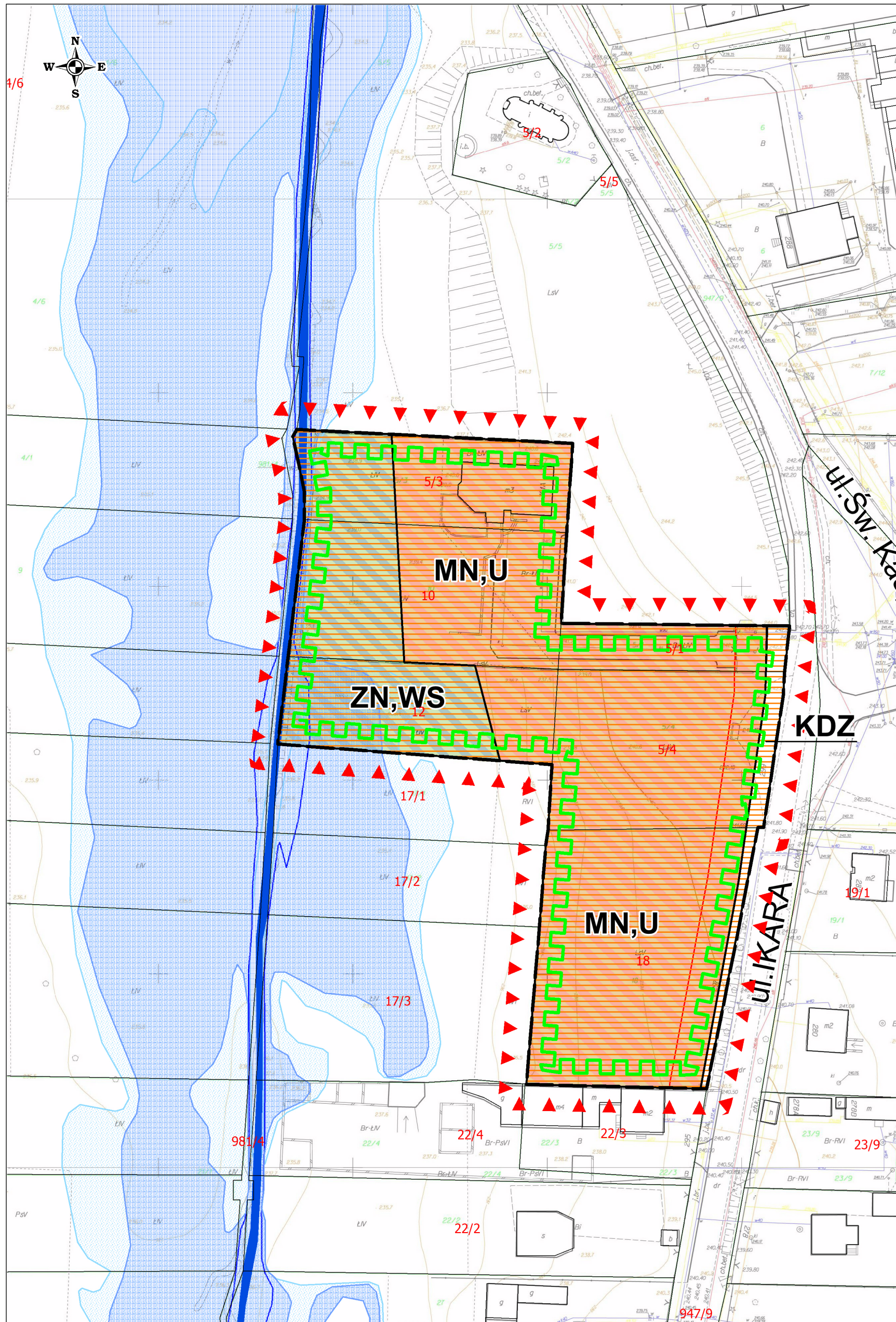
A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Motysiak', is positioned to the right of the date.

MIJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBEJMUJĄCY OBSZAR POŁOŻONY W CZĘSTOCHOWIE, W DZIELNICY GRABÓWKA, W REJONIE ULICY IKARA

RYСУNEK PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

LEGENDA DO MIJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. OZNACZENIA GRAFICZNE ELEMENTÓW BĘDĄCYCH OBOWIĄZUJĄCYMI USTALENIAMI PLANU

- granice obszaru objętego planem miejscowym
- linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania
- linia zabudowy nieprzekraczalna

PRZEZNACZENIE TERENÓW WYODRĘBNIONYCH LINIAMI ROZGRANICZAJĄCYMI:

- MN,U teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- ZN,WS teren doliny rzecznej
- KDZ teren drogi publicznej zbiorczej

OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ:

- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$)
- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$)

2. OZNACZENIA GRAFICZNE ELEMENTÓW INFORMACYJNYCH NIE BĘDĄCYCH USTALENIAMI PLANU

- obszar narażony na wystąpienie powodzi na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$)
- rzeka Szarlejka (przebieg zgodnie z danymi z Internetowego Serwera Danych Przestrzennych Urzędu Miasta Częstochowy 2021)
- cały obszar planu
- budynki i działki ewidencyjne zgodnie z danymi z ewidencji gruntów i budynków stan na listopad 2021

USTALENIA PROGNOZY

KORZYSTNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO W ZAKRESIE:
NA KRAJOBRAZ

MAŁOISTOTNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO W ZAKRESIE:
NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW, NA LUDZI, NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE, NA KLIMAT, NA ZASOBY NATURALNE, NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH, NA DOPRA MATERIAŁNE

NIEKORZYSTNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO W ZAKRESIE:
NA ROŚLINY I ZWIERZĘTA ORAZ RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ,
NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE, NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

